

Vergaderjaar 1992-1993

22 721

Wijziging van de Algemene wet inzake de douane en de accijnzen en enkele andere wetten (aanpassing aan de voltooiing van de interne markt)

Nr. 12

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG

Ontvangen 29 oktober 1992

ALGEMEEN

1. Inleiding

De leden van de CDA-fractie komen terug op de vraag welke zij stelden in het voorlopig verslag ten aanzien van de administratieve lasten die voor het bedrijfsleven verbonden zijn aan de vastlegging van de zogenoemde intra-communautaire transacties. Zij vragen thans de beantwoording te willen toespitsen op die ondernemingen welke bij de invoer uit niet-communautaire landen actief zijn.

Te dien aanzien kan ik antwoorden dat dit voorstel van wet beoogt de regelgeving ten aanzien van de intra-communautaire handel te wijzigen. De bepalingen met betrekking tot de invoer van goederen uit derde landen ondergaan geen wijziging. Voor die goederen blijft het bestaande formaliteitenstelsel gehandhaafd. Derhalve geldt dat voor de bedrijven die in deze handel actief zijn geen wijzigingen optreden voor zover het betreft administratieve lasten.

Het verheugt mij bijzonder dat de leden van de CDA-fractie voluit de gedachte van een nieuwe douanewet ondersteunen. Ik deel hun mening dat de vaststelling van één communautaire verordening, het Communautair douanewetboek waarin het gehele douanerecht in principe is ondergebracht, alsmede één nationale douanewet waarin de nog nationaal benodigde bepalingen zijn neergelegd, de wetgeving op het onderhavige terrein overzichtelijker maakt.

De leden van de fractie van de PvdA hebben met belangstelling kennis genomen van de memorie van antwoord en de eerste en tweede nota van wijziging, hetgeen mij genoegen doet.

De leden van de fractie van de PvdA zien inhoudelijk geen beletselen voor een spoedige afhandeling van het onderhavige voorstel van wet, doch zij vragen zich op enkele formele gronden af of het niet beter zou zijn de formele afhandeling van het wetsvoorstel nog enige tijd aan te houden.

Ik moet dit ontraden. Aangezien het wetsvoorstel tot doel heeft de AWDA in overeenstemming te brengen met de principes van de interne markt, waarvan de voltooiing is voorzien met ingang van 1 januari a.s., is het van groot belang dat het onderhavige voorstel vóór die datum het Staatsblad bereikt. zou dit niet het geval zijn, dan leidt dit tot een situatie waarbij de nationale douanewetgeving verplichtingen oplegt of procedures voorschrijft die in strijd zijn met het vrije verkeer van goederen.

De samenloop met andere aanhangige voorstellen van wet, een situatie waaraan de leden refereren, zal waar nodig, zoals reeds is aangegeven in de toelichting bij de eerste nota van wijziging, worden geregeld zodra meer duidelijkheid over de voortgang van de desbetreffende voorstellen van wet bestaat.

4. Goederenvervoer onder geleide van documenten

De leden van de PvdA-fractie vragen om een materiële weergave van de voorwaarden waaronder op grond van het communautaire recht van het stellen van zekerheid kan worden afgezien.

Deze materiële voorwaarden, die, zoals reeds in de memorie van antwoord is toegelicht, rechtstreeks van toepassing zijn in de Lid-Staten, zijn neergelegd in artikel 32 van de Verordening (EEG) nr. 2726/90 van 17 september 1990 van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende communautair douanevervoer (PbEG L 262) en artikel 47 van de Verordening (EEG) nr. 1214/92 van 21 april 1992 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen houdende vaststelling van uitvoeringsbepalingen op eerstgenoemde verordening (PbEG L 132). De materiële voorwaarden om in aanmerking te komen voor de ontheffing van de verplichting tot het stellen van zekerheid zijn de volgende:

- belanghebbende dient zijn woonplaats te hebben in de Lid-Staat waar de ontheffing wordt verleend;
- belanghebbende dient meer dan slechts incidenteel gebruik te maken van de regeling communautair douanevervoer;
- belanghebbende dient financieel in staat te zijn aan zijn verplichtingen te voldoen;
- belanghebbende mag geen ernstige inbreuk hebben gemaakt op de douane- en belastingwetgeving;
- belanghebbende dient zich er toe te hebben verbonden om op eerste verzoek de eventueel uit het gebruik van de regeling communautair douanevervoer voortvloeiende douaneschuld te voldoen.

De ontheffing van de verplichting tot het stellen van zekerheid kan niet worden toegepast voor het – vervoer van goederen onder douaneverband waarvan de totale waarde meer bedraagt dan 100 000 ECU per zending (\pm f 235 000) en voor goederen welke een verhoogd risico met zich meebrengen. Voor deze laatste categorie goederen is in de communautaire wetgeving een lijst vastgesteld welke als bijlage bij deze nota naar aanleiding van het eindverslag is gevoegd.¹

5. Aangifte ten invoer in het vrije verkeer EEG

De leden van de CDA-fractie verwijzen naar een nieuwe systematiek waarbij goederen op een centraal punt worden vrijgemaakt voor communautaire heffingen en waarbij als het ware een afsplitsing tot stand komt van de heffing van de nationale belastingen. Met betrekking tot dit punt vragen zij of deze afsplitsing gevolgen heeft voor bij voorbeeld de positie van de expediteur. Ik ga er van uit dat de leden van de CDA-fractie doelen op het in de Wet op de omzetbelasting 1968 te creëren instituut van de fiscaal vertegenwoordiger. De introductie van de fiscaal vertegenwoordiger schept een faciliteit waarvan het effect in belangrijke mate

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

overeenkomt met de thans in de AWDA neergelegde douaneprocedure «aangifte ten invoer in het vrije verkeer EEG» die door de voltooiing van de interne markt niet langer als douaneprocedure kan worden gehandhaafd.

Zoals reeds is aangegeven in de memorie van antwoord bij het voorstel van wet tot wijziging van de Wet op de omzetbelasting 1968 (kamerstukken 1992-1993, 22 712, nr. 6; paragraaf 5.5) is juist met het oog op het vervallen van de hiervoor genoemde douaneprocedure het instituut fiscaal vertegenwoordiger geïntroduceerd. Dit instituut maakt het mogelijk dat voor goederen welke via Nederland het douanegebied van de Gemeenschap binnenkomen doch die bestemd zijn voor een andere Lid-Staat dan Nederland, op zo eenvoudig mogelijke wijze de fiscale verplichtingen kunnen worden afgehandeld. De fiscaal vertegenwoordiger kan hierbij gebruik maken van de in artikel 23 van de Wet op de omzetbelasting 1968 neergelegde zogenoemde verleggingsregeling. Ook douane-expediteurs kunnen als fiscaal vertegenwoordiger van een in een andere Lid-Staat gevestigde ondernemer optreden. zij kunnen daarbij ook gebruik maken van de verleggingsregeling, op voorwaarde dat zij – net als andere in Nederland gevestigde ondernemers – voldoen aan de voorwaarden welke daarvoor zijn gesteld.

De leden van de CDA-fractie vragen eveneens, in samenhang met het voorstel tot wijziging van artikel 4 van de AWDA, naar de gang van zaken met betrekking tot goederen en schepen welke over de Rijn vanuit Zwitserland ons land binnenkomen.

Het onderhavig voorstel van wet strekt er toe om de douaneformaliteiten met betrekking tot het binnenkomen van goederen in Nederland nog slechts van toepassing te laten zijn op goederen die van buiten het douanegebied Nederland binnenkomen. In het voorstel tot wijziging van voornoemd artikel 4 is dat beginsel tot uitdrukking gebracht voor de schepen welke vanuit zee Nederland binnenkomen. Voor schepen (uit Zwitserland) die over de Rijn Nederland binnenkomen geldt de situatie dat deze goederen reeds in Duitsland het douanegebied van de Gemeenschap zijn binnengebracht. Bij die grensoverschrijding zijn reeds de formaliteiten met betrekking tot het binnenbrengen in de Gemeenschap vervuld. De overschrijding van de Nederlands-Duitse grens betreft een overschrijding in het kader van het intra-communautair verkeer van goederen en kan derhalve zonder verdere formaliteiten geschieden.

9. Considerans

De leden van de PvdA-fractie komen terug op hun in het voorlopig verslag gestelde vraag met betrekking tot de considerans. Zij wijzen hierbij op het Communautair douanewetboek dat naar hun mening nog andere wijzigingen met het oog op de voltooiing van de interne markt met zich zou brengen. Ter zake merk ik het volgende op. Alhoewel een verband tussen de totstandkoming van het Communautair douanewetboek en de voltooiing van de interne markt voor de hand lijkt te liggen, is dit niet het geval. Ik moge dit als volgt toelichten. Het Communautair douanewetboek dat op 12 oktober 1992 door de Raad van de Europese Gemeenschappen is aanvaard, strekt er toe om een codificatie van de bestaande communautaire wetgeving op het gebied van de douane tot stand te brengen. Deze wetgeving is thans nog verspreid over vele verordeningen en richtlijnen, hetgeen de overzichtelijkheid niet ten goede komt. Het feit dat het wetboek, met uitzondering van enkele bepalingen op het gebied van de uitvoer, niet op 1 januari 1993 in werking treedt (de datum waarop de interne markt daadwerkelijk een feit moet zijn) doch eerst op 1 januari 1994, geeft reeds aan dat de vaststelling van het Communautair douanewetboek los staat van de voltooiing van de interne markt.

Het onderhavige voorstel van wet staat evenmin in relatie tot het Communautair douanewetboek; het dient geen ander doel dan de nationale wetgeving in overeenstemming te brengen met de interne markt. Na aanvaarding van het onderhavige voorstel van wet is de AWDA dan ook volledig in overeenstemming met de beginselen van de interne markt.

Gelet op het vorenstaande ben ik van mening dat de considerans van het voorstel van wet de strekking van dit voorstel correct weergeeft.

ARTIKELEN

Artikel 1

Onderdelen C en D (In- en uitvoerwetgeving)

De leden van de PvdA-fractie informeren of bij de totstandkoming van de EG-richtlijnen voor de voltooiing van de interne markt rekening is gehouden met de mogelijkheid van een nationaal besluit met betrekking tot de uitvoer van strategische goederen. Ik kan de genoemde leden antwoorden dat in het kader van de Europese Politieke Samenwerking overleg plaatsvindt over de harmonisatie van het nationale beleid van de twaalf Lid-Staten met betrekking tot de export van militair materieel dat ingevolge artikel 223 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap is uitgezonderd van de werking van de interne markt. Zoals in de brief van 27 februari 1992 van de Minister van Buitenlandse zaken en de Staatssecretaris van Economische zaken aan de Voorzitter van de Tweede Kamer (Kamerstukken II 1991/92, 22 054, nr. 9) is medegedeeld, heeft de Europese Raad te Luxemburg (28/29 juni 1991) in dit kader zijn goedkeuring gehecht aan zeven gemeenschappelijke criteria voor de export van conventionele wapens. Inmiddels is de lijst van criteria aangevuld met een achtste criterium, dat door de Europese Raad te Lissabon (27/28 januari 1992) werd goedgekeurd en dat als volgt luidt: «The incompatibility of the arms exports with the technical and economic capacity of the recipient country, taking into account the desirability that states should achieve their legitimate needs of security and defence with the least diversion for armaments of human and economic resources». De regering blijft actief streven naar internationale afstemming, hetgeen in haar ogen noodzakelijk is om te komen tot een effectief wapenexportbeleid. Voor een beschrijving van de concrete initiatieven die zij hiertoe ontplooit op het gebied van conventionele wapens, zij verwezen naar eerdergenoemde brief. Het Verdrag van Maastricht brengt geen wijzigingen op dit punt.

ARTIKEL III

In antwoord op de door de leden van de PvdA-fractie gestelde vragen aangaande de Phosphorluciferwet 1901 kan ik deze leden mededelen dat de relevantie van het in die wet bepaalde is gelegen in de beperking van het nu nog binnen Europa op beperkte schaal voorkomende gebruik van witte fosfor. Het in het kader van de arbeidsbescherming opgenomen verbod tot het vervaardigen, het in grotere hoeveelheden dan 100 gram in- en vervoeren en het ten verkoop voorhanden hebben van phosphorlucifers strekt ter voorkoming van phosphorisme – een langzame vergiftiging, die zich kenmerkt door een ziekelijk uiterlijk, gele huidskleur en toenemende vermagering – en phosphornekrose, een ziekte die de beenderen aantast, in het bijzonder die van de kaak.

Omdat de materie onderdeel uitmaakt van de arbeidsbeschermende wetgeving is er geen reden voor inpassing in het kader van de In- en uitvoerwet. Hoewel de doorvoer van Phosphorlucifers niet verboden is, kunnen met een beroep op de in artikel 36 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap opgenomen vrijwaringsclausule, de ook in een groot aantal andere Lid-Staten geldende verboden ten aanzien van phosphorlucifers zonder strijd met het EEG-Verdrag in de af zonderlijke Lid-Staten worden gehandhaafd. De controle op de naleving van voornoemde bepalingen zal na 1992 echter niet langer aan de binnengrenzen van de Gemeenschap plaatsvinden.

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. J. van Amelsvoort